

Sivistyslautakunta

Aika 18.10.2021 klo 17:00 - 19:04**Paikka** Kunnanvirasto, Messi**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 52	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	85
§ 53	Pöytäkirjantarkastajat	86
§ 54	Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijapäätösten tiedoksi saattaminen	87
§ 55	Vuoden 2020 arviointikertomus	88
§ 56	Taipalsaaren kunnan omarahoitusosuus lastenkulttuurikeskus Metkussa vuonna 2022	91
§ 57	Sivistyspalveluiden talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024	92
§ 58	Valtuustoaloite: Kutsuohjattu joukkoliikennepalvelu Merenlahdella	93
§ 59	Viestittävät asiat / Sivistysjohtajan ajankohtaiset	95
§ 60	Muut asiat	96

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kuokka Jaana Kolhonen Ilpo Kortelainen Aarne Parta Heli Siitonen Kirsti Sari Taskila Aaltonen Aino Arponen Jaana Nina Pakarinen	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen kunnanhallituksen edustaja nuorisovaltuuston edustaja varajäsen vs. sivistysjohtaja, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	pöytäkirjantarkastaja pöytäkirjantarkastaja
Poissa	Ohtamaa Leea Peuha Leo		
Muu	Kari Kuuramaa	kunnanjohtaja	

Allekirjoitukset

Jaana Kuokka
puheenjohtaja

Nina Pakarinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

52 - 60

Pöytäkirjan tarkastus Taipalsaaren kunta 1.11.2021

Heli Parta
pöytäkirjantarkastaja

Kirsti Siitonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja pidetään hallintosäännön 149 §:n mukaisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla, siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Sivistyslautakunta

§ 52

18.10.2021

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivla 18.10.2021 § 52
178/00.02.09/2021

Esityslista on lähetetty hallintosäännön § 128 - 130 mukaisesti sähköisesti 13.10.2021 toimielimen jäsenille ja muille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Esityslista julkaistaan lisäksi kunnan verkkosivuilla.

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Sivistyslautakunta

§ 53

18.10.2021

Pöytäkirjan tarkastajat

Sivla 18.10.2021 § 53

179/00.02.09/2021

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti (Sivla 6.9.2021 § 42) ja asetetaan nähtäville kunnan verkkosivuille hallintosäännön 148 - 149 §:n mukaisesti siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään. Pöytäkirjan tarkastajat valitaan kokouksessa.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Heli Parta ja Kirsti Siitonen.

Sivistyslautakunta

§ 54

18.10.2021

Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijapäätösten tiedoksi saattaminen

Sivla 18.10.2021 § 54
180/00.02.09/2021

Valmistelija: Nina Pakarinen, vs. sivistysjohtaja
p. 040 673 4037
nina.pakarinen@taipalsaari.fi

Kuntalain 92 § kuuluu seuraavasti:

”Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.”

Edelleen Kuntalain 92 §:ssä todetaan seuraavaa:

”Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei saa kuitenkaan ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Kunnanhallitus voi ottaa käsiteltäväkseen myös lautakunnan alaisen viranomaisen päättämän asian.

Valtuuston 13.11.2019 § 54 hyväksymän hallintosäännön 37 §:n mukaan kunnanhallituksen alaisen viranomaisen on neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä, lukuunottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika laskeaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Viranhaltijapäätökset julkaistaan kunnan verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Oheismateriaali

- Viranhaltijapäätösten päätösluettelo ajalta 30.8.–12.10.2021

vs.Sj

Sivistyslautakunta toteaa, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta. Viranhaltijapäätökset merkitään lautakunnan tietoon saatetuiksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus § 182
Sivistyslautakunta § 55

07.09.2021
18.10.2021

Vuoden 2020 arviointikertomus

Kh 07.09.2021 § 182

35/00.03.01/2021

Tark 11.05.2021 § 24

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston antamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Taipalsaaren kunnan hallintosäännön 75 §:n mukaan arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa.

Taipalsaaren kunnanhallitus on 29.3.2021 § 60 hyväksynyt vuoden 2020 tilinpäätöksen. Tarkastuslautakunta on saanut 20.4.2021 tilintarkastajalta myös vuoden 2020 tilintarkastuskertomuksen sekä tilintarkastuksen loppureportit.

Oheismateriaali - tilinpäätös 2020

Pj Tarkastuslautakunta valmistelee vuoden 2020 arviointikertomusta.

Tark Tarkastuslautakunta valmisteli vuoden 2020 arviointikertomusta.

Tark 27.05.2021 § 28

Pj Tarkastuslautakunta valmistelee vuoden 2020 arviointikertomusta.

Tark Tarkastuslautakunta valmisteli vuoden 2020 arviointikertomusta.

Tark 08.06.2021 § 32

Oheismateriaali - vuoden 2020 arviointikertomus

Pj Tarkastuslautakunta hyväksyy vuoden 2020 arviointikertomuksen ja saattaa sen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Tark Tarkastuslautakunta hyväksyi vuoden 2020 arviointikertomuksen ja saattaa sen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Lisäksi tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto pyytää kunnanhallitusta hankkimaan toimielimiltä lausunnot vuoden 2020 arviointikertomuksesta siten, että lausunnot on käsiteltävissä loka-marraskuun kunnanhallituksessa ja tarkastuslautakunnassa.

Kv 16.06.2021 § 25

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Turo Haapamäki esittelee vuoden 2020 arviointikertomuksen.

Kunnanhallitus
Sivistyslautakunta

§ 182
§ 55

07.09.2021
18.10.2021

Tark

Kunnanvaltuusto merkitsee vuoden 2020 arviointikertomuksen tiedoksi.

Lisäksi kunnanvaltuusto pyytää kunnanhallitusta hankkimaan oman lausuntonsa lisäksi lautakunnilta lausunnot vuoden 2020 arviointikertomuksesta siten, että lausunnot ovat käsiteltävissä loka-marraskuun aikana 2021 kunnanhallituksessa ja tarkastuslautakunnassa.

Liite

– Vuoden 2020 arviointikertomus

Kv

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Turo Haapamäki esitteli arviointikertomuksen.

Päätösesitys hyväksyttiin.

Kh 07.09.2021 § 182

Valmistelija

Jarkko Koho, hallintojohtaja
p. 044 767 1101
jarkko.koho@taipalsaari.fi

Tarkastuslautakunta on laatinut vuoden 2020 arviointikertomuksen ja se on käsitelty kunnanvaltuustossa 16.6.2021.

Kunnanvaltuusto pyytää kunnanhallitusta hankkimaan oman lausuntonsa lisäksi lautakunnilta lausunnot vuoden 2020 arviointikertomuksesta siten, että lausunnot ovat käsiteltävissä loka-marraskuun 2021 kunnanhallituksessa ja tarkastuslautakunnassa.

Kuntalain 121 §:n mukaan kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Kuuramaa

Päätösehdotus

Kunnanhallitus pyytää sivistyslautakunnalta ja tekniseltä lautakunnalta lausunnot vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä asioista 20.10.2021 mennessä. Lautakuntien lausunnot toimitetaan kunnanhallituksen kokouksen 2.11.2021 esityslistalle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Turo Haapamäki jääväsi itsensä tarkastuslautakunnan entisenä puheenjohtajana asian käsittelystä, ja poistui kokouksesta klo 16.41 – 16.44.

Kunnanhallitus § 182
Sivistyslautakunta § 55

07.09.2021
18.10.2021

Sivla 18.10.2021 § 55
177/00.03.01/2021

- Valmistelija** Nina Pakarinen, vs. sivistysjohtaja
p. 040 673 4037
nina.pakarinen@taipalsaari.fi
- Oheismateriaali** -vuoden 2020 arviointikertomus
-Sivistyslautakunnan lausunto vuoden 2020 arviointikertomuksesta
- Esittelijä** vs.sivistysjohtaja Nina Pakarinen
- Päätösehdotus** Sivistyslautakunta antaa lausunnon vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä asioista.
- Päätös** Sivistyslautakunta antoi lausunnon vuoden 2020 arviointikertomuksessa esitetyistä asioista. Lausunto liitetään pykälän oheismateriaaliksi.

Sivistyslautakunta

§ 56

18.10.2021

Taipalsaaren kunnan omarahoitusosuus lastenkulttuurikeskus Metkussa vuonna 2022

Sivla 18.10.2021 § 56
243/02.04.01.02/2021

Valmistelija

Nina Pakarinen, vs. sivistysjohtaja
p. 040 673 4037
nina.pakarinen@taipalsaari.fi

Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku pyytää päätöstä Taipalsaaren kunnan omarahoitusosuudesta talousarviolle 2022.

Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku tuottaa verkostoon kuuluvien omarahoitusosuudella ja tätä vastaan saadulla opetus- ja kulttuuri-ministeriön harkinnanvaraisella avustuksella lastenkulttuuripalveluja maakunnan alueelle.

Metkun vuosittaisesta toimintasuunnitelmasta sovitaan talousarvion mukaisesti yhdessä kuntien edustajien kanssa.

Taipalsaaren kunnan omarahoitusosuus vuodelle 2021 oli 5 850 euroa.

Oheismateriaali

-E-K lastenkulttuurikeskus Metkun kirje omarahoituksesta v. 2022
-E-K lastenkulttuurikeskus Metkun maakunnallinen strategia 2021-2030

Esittelijä

vs. sivistysjohtaja Nina Pakarinen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun Taipalsaaren kunnan omarahoitusosuudesta vuoden 2022 talousarvioon.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti Etelä-Karjalan kulttuurikeskus Metkun Taipalsaaren kunnan omarahoitusosuudeksi vuoden 2022 talousarvioon 5 850 euroa.

Sivistyslautakunta

§ 57

18.10.2021

Sivistyspalveluiden talousarvio vuodelle 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024

Sivla 18.10.2021 § 57
208/00.02.01/2021

Valmistelija

Nina Pakarinen, vs. sivistysjohtaja
p. 040 673 4037
nina.pakarinen@taipalsaari.fi

Kunnanhallitus hyväksyi 7.9.2021 § 185 talousarvion ja taloussuunnitelman 2023-2024 lähtötiedot ja laadintaohjeet.

Sivistyspalveluiden tehtäväalueet ovat valmistelleet tulosityksikkökohtaisen talousarvioesityksen. Lähtökohtana on annetun raamin puitteissa peruspalveluiden varmistaminen lakien ja asetusten mukaisesti.

Sivistyspalveluiden tehtäväalueet vuonna 2022:

- sivistyspalveluiden hallinto
- ruokapalvelut
- perusopetus
- varhaiskasvatus
- kulttuuri ja vapaa-aika

Sivistyspalveluiden esitykset investoinneista vuodelle 2022 ovat yhteensä: 70 200 e.

- Kk koulun laitehankinnat 13 000 euroa
- Kk koulun liikuntasalin esitystekn ja näyttämövalaistus 19 500 euroa
- Shj koulun luokkien esitystekniikka 12 900 euroa
- Shj koulun opetustilojen kalusto 14 400 euroa
- Shj koulun liikuntasalin esitystekniikka 10 400 euroa

Oheismateriaali

-Talousarvion 2022 ja taloussuunnitelman 2023-2024 lähtötiedot ja laadintaohjeet
-Sivistyspalveluiden esitys talousarviosta vuodelle 2022 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2023-2024
- Kirkonkylän ja Saimaanharjun koulujen rehtoreiden esitykset investoinneista

Esittelijä

vs. sivistysjohtaja Nina Pakarinen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy sivistyspalveluiden esityksen käyttötalouden talousarviosta vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 sekä investoinnit vuodelle 2022 ja esittää ne edelleen kunnanhallituksen ja -valtuuston käsiteltäväksi.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi sivistyspalveluiden esityksen käyttötalouden talousarviosta vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 sekä investoinnit vuodelle 2022 ja esittää ne edelleen kunnanhallituksen ja -valtuuston käsiteltäväksi.

Sivistyslautakunta

§ 58

18.10.2021

Valtuustoaloite: Kutsuohjattu joukkoliikennepalvelu Merenlahdella**40/00.02.00/2021****Kv 16.06.2021 § 36**

Jarkko Husu jätti Husun, Kimmo Kylämiehen ja Harri Nenosen allekirjoittaman valtuustoaloitteen, missä esitetään "Kutsuohjattu joukkoliikennepalvelu Merenlahdelle".

Liite

- Valtuustoaloite 16.6.2021: Kutsuohjattu joukkoliikennepalvelu Merenlahdelle

Kh 28.06.2021 § 129

Valmistelija:
Jarkko Koho, hallintojohtaja
p. 044 767 1101
jarkko.koho@taipalsaari.fi

Sivistyspalveluiden hallintoon kuuluvaan joukkoliikenteeseen liittyvä valtuustoaloite.

Liite

- Valtuustoaloite 16.6.2021: Kutsuohjattu joukkoliikennepalvelu Merenlahdelle

Kj

Kunnanhallitus päättää siirtää aloitteen valmistelun sivistystoimelle. Valmistelussa on syytä kartoittaa joukkoliikennepalvelujen tarve koko kunnan alueella.

Kh

Hyväksyttiin.

Sivla 18.10.2021 § 58
245/08.00.00.01/2021

Valmistelija

Nina Pakarinen, vs. sivistysjohtaja
p. 040 673 4037
nina.pakarinen@taipalsaari.fi

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite 16.6.2021: Kutsuohjattu joukkoliikennepalvelu Merenlahdelle

Esittelijä

vs. sivistysjohtaja Nina Pakarinen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta keskustele aloitteesta ja antaa ohjeistuksen jatkotoimenpiteistä.

Sivistyslautakunta

§ 58

18.10.2021

Päätös

Sivistyslautakunta keskusteli aloitteesta. Lautakunta päätti, että sivistyspalvelut tekee laajemman selvityksen syrjäseudun asukkaille, avoimen joukkoliikenteen järjestämisestä, mahdollisesti koulukuljetusten yhteydessä.

Sivistyslautakunta

§ 59

18.10.2021

Viestittävät asiat / Sivistysjohtajan ajankohtaiset

Sivla 18.10.2021 § 59
182/07.02.01/2021

1. Lapsiasiavaltuutetun kirje 16.9.2021

Päätös

Sivistyslautakunta merkitsi asian tietoonsa saatetuksi.

Sivistyslautakunta

§ 60

18.10.2021

Muut asiat

Sivla 18.10.2021 § 60
191/00.02.09/2021

1. Kuljetussääntö
2. Taiteen perusopetuksen oppilaspaikat

Päätös

Sivistyslautakunta keskusteli asioista.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 52, § 53, § 54, § 55, § 57, § 58, § 59, § 60

TAIPALSAAREN KUNTA

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei ole muutoksenhakuoikeutta (Kuntal 136 §).

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 56**MUUTOKSENHAKUOHJEET**

Pöytäkirja on 1.11.2021 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät: 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät:
	Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet Pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite: Taipalsaaren sivistyslautakunta Kellomäentie 1, 54920 Taipalsaari Sähköposti: kirjaamo@taipalsaari.fi Pykälät: 56 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisuvaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

HANKINTAOIKAISUOHJE

	Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Pykälä:
--	--

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.
	Itä-Suomen hallinto-oikeus Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Puh: 029 564 2502 Faksi: 029 564 2501 Kunnallisvalitus, Valitusaika 30 päivää

	<p>Pykälät:</p> <p>Hallintovalitus, Valitusaika 30 päivää</p> <p>Pykälät:</p>
	<p>Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p>
Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p>Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Valitusaika 14 päivää</p> <p>Pykälät:</p> <p>Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.</p> <p>Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämistä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan kuitenkin tulleen asianosaisten tietoon silloin kun päätös on kuntalain 140 §:n mukaisesti asetettu yleisesti nähtäville.</p> <p>Sähköisesti lähetetyn päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämistä, jollei muuta näytetä.</p> <p>Vaikutuksiltaan vähäisenä pidettävästä asemakaavan muutoksesta valituksen voivat tehdä ne, joiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa valitusoikeus. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia. Rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan on myös valitusoikeus. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, toimielin on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Pelkästään kunnan jäsenyyden perusteella valitusoikeutta ei ole silloin, kun kyse on vaikutuksiltaan vähäisenä pidettävästä asemakaavan muutoksesta (MRL 191 § 3 mom.).</p> <p>Hankinta-asiaa koskevan päätöksen tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.</p>
Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet. <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä päivänä. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa oikaisuvaatimusviranomaiselle henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen tai omalla vastuulla lähettämällä välityksellä tai postitse. Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös faksina tai sähköpostitse. Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite</p> <p>Pykälät:</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava ¹⁾: nimi, osoite ja postiosoite</p> <p>Pykälät:</p>

Lisätietoja	<p>Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu 260 euroa hallinto-oikeudessa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei tuomioistuinmaksulain 9 §:n nojalla peritä. Maksua ei myöskään peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä erikseen säädetyissä asioissa eikä saman pykälän 15 -kohdan perusteella myöskään asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi. Maksuvelvollinen on tuomioistuinmaksulain 6 §:n nojalla vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjan otteeseen.</p>
--------------------	--

1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle